

Informačný leták

MANAŽMENT ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ NA SLOVENSKU – Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2022 – 2027) si kladie za cieľ poskytnúť širokej verejnosti základné informácie týkajúce sa manažmentu environmentálnych záťaží v zmysle strategického dokumentu ŠPS EZ. Tematicky nadväzuje na ďalšie tri informačné letáky vydané v rámci národného projektu 3 Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku (OP KŽP 2014 – 2020), hlavná aktivita projektu 5 Informačné aktivity v oblasti environmentálnych záťaží.

Vydavateľ: **Slovenská agentúra životného prostredia**
Tajovského 28, 975 90 Banská Bystrica
Slovenská republika
Kontakt: + 421 48 4374 287
www.sazp.sk/projekty-eu/infoaktivita

Autor textov:

RNDr. Alica Kompišová

Foto: Archív MŽP SR a SAŽP

Grafické spracovanie a predtlačová príprava:

Mgr. art. Katarína Krajčovičová

Redakčná a jazyková úprava:

Ing. arch. Elena Bradiaková

Odborný garant aktivity č. 5.3.7

národného projektu 3 INFOAKTIVITY:

Ing. Katarína Paluchová

Dátum vydania: 12/2022 Náklad: 1 500 ks

Aktivita sa realizuje v rámci národného projektu Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu EÚ v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia (2014 – 2020).

MANAŽMENT ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ NA SLOVENSKU

ŠTÁTNY PROGRAM SANÁCIE
ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ
(2022 – 2027)

ČO JE ŠTÁTNY PROGRAM SANÁCIE

ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ

Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (ŠPS EZ) je strategickým dokumentom Slovenskej republiky v oblasti manažmentu environmentálnych záťaží (EZ).

Prostredníctvom dokumentu sa naplňajú nielen ciele príslušných európskych strategických dokumentov, ale stanovením cieľov a opatrení na úseku EZ sa predovšetkým zabezpečuje ochrana zdravia obyvateľov SR a zlepšenie stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, akými sú podzemná voda, pôda a horninové prostredie.

NA AKÉ OBDOBIE SA ŠPS EZ VYPRACÚVA

ŠPS EZ sa pripravuje na obdobie 6 rokov.

Aktuálny strategický dokument v oblasti EZ je vypracovaný na roky 2022 – 2027 s výhľadom do roku 2029, aby tak pokryl celé programové obdobie Operačného programu SLOVENSKO (2021 – 2027 + 2); nadväzuje na predošlé dva dokumenty na obdobie rokov 2010 – 2015 a 2016 – 2021.

KTO VYPRACÚVA A KTO SCHVAĽUJE ŠPS EZ

ŠPS EZ vypracúva Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR).

Dokument schvaľuje vláda SR, aktuálny dokument bol schválený uznesením vlády č. 320/2022 z 11. mája 2022.

ČO URČUJE ŠPS EZ A AKÝ JE JEHO ÚČEL

ŠPS EZ (2022 – 2027) určuje rámcové úlohy na postupné znižovanie negatívnych vplyvov EZ na ľudské zdravie a životné prostredie (ŽP). Stanovuje priority, ciele aj programové opatrenia a definuje časový a vecný harmonogram realizácie opatrení na obdobie rokov 2022 – 2027. Obsahuje zoznamy najrizikovejších lokalít, ktoré sú navrhnuté na riešenie z hľadiska potreby geologického prieskumu životného prostredia, monitorovania alebo sanácie EZ.

AKÉ SÚ PRIORITY ŠPS EZ

Priority ŠPS EZ (2022 – 2027) z hľadiska rizikovosti EZ sú:

1. Zabezpečovať komplexné, systémové a trvalo udržateľné riešenie problematiky EZ.
2. Pri riešení problematiky EZ zabezpečovať súčinnosť s opatreniami národných a nadnárodných strategických dokumentov.
3. Zabezpečovať systematické monitorovanie, prieskum a odstraňovanie EZ, a tak znižovať zdravotné a environmentálne riziká.
4. V súvislosti s rozvojom informačnej spoločnosti zlepšovať prístup verejnosti k informáciám v oblasti EZ, a tým podporiť integráciu verejnosti, predovšetkým miestnych komunít, do ich riešenia.
5. Podporovať výmenu skúseností v rámci medzinárodných komunit v oblasti znečistených území a súvisiacich tém, a tým prispievať k rozvoju odbornosti ľudského potenciálu v oblasti manažmentu EZ.
6. Podporovať výchovno-vzdelávaciu platformu pre verejnosť.

AKÉ SÚ CIELE ŠPS EZ

Ciele na dosiahnutie stanovených priorít v oblasti EZ sú:

Cieľ 1 — Zlepšenie manažmentu environmentálnych záťaží,

Cieľ 2 — Identifikácia a geologický prieskum pravdepodobných environmentálnych záťaží,

Cieľ 3 — Podrobný geologický prieskum životného prostredia environmentálnych záťaží,

Cieľ 4 — Sanácia environmentálnych záťaží,

Cieľ 5 — Monitorovanie environmentálnych záťaží.

Plnenie uvedených cieľov sa zabezpečuje prostredníctvom realizácie súboru aktivít naplánovaných na obdobie rokov 2022 až 2027 s výhľadom do roku 2029.

ČO OBSAHUJE ZOZNAM ENVIRONMENTÁLNYCH ZÁŤAŽÍ NAVRHNUTÝCH NA RIEŠENIE

Zoznam EZ navrhnutých na riešenie bol zostavený jednak na základe riešených projektov geologických úloh financovaných z Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP) a zo štátneho rozpočtu, jednak na základe požiadaviek a potrieb jednotlivých ministerstiev a vybraných odborných organizácií, a obsahuje:

1. Najrizikovejšie lokality z hľadiska potreby realizácie geologického prieskumu pravdepodobných EZ, EZ a potreby vypracovania analýzy rizika.
2. Najrizikovejšie lokality z hľadiska potreby realizácie sanácie EZ.
3. Najrizikovejšie lokality z hľadiska prioritácie EZ.
4. Najrizikovejšie lokality z hľadiska potreby monitorovania EZ.

AKÉ SÚ ZDROJE FINANČNÝCH VÝDAVKOV NA RIEŠENIE EZ

Finančné výdavky sú zabezpečené najmä z týchto zdrojov:

1. Fondy Európskej únie,
2. Program Slovensko – opiera sa o návrh Partnerskej dohody SR na roky 2021 – 2027. V rámci programu bude zabezpečené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu.

3. Štátny rozpočet a Environmentálny fond – na podporu výskumu, geologického prieskumu ŽP a monitorovanie vybraných EZ, rovnako aj na podporu osvetu a vzdelávania.
4. Vlastné zdroje právnych subjektov s účasťou štátu.

Štátna pomoc pri odstraňovaní najrizikovejších EZ je možná na pozemkoch, ktoré sú vo vlastníctve podniku v prípadoch, keď povinnosť odstrániť EZ prechádza na príslušné ministerstvo.

ČO JE INFORMAČNÝ SYSTÉM EZ

A NA ČO SLUŽÍ

Informačný systém EZ (IS EZ) je základnou a oficiálnou údajovou platformou na registráciu EZ na Slovensku. Zabezpečuje zhromažďovanie údajov a poskytovanie informácií o EZ a je súčasťou IS verejnej správy. IS EZ slúži aj na stanovenie predbežného rizika znečistenej lokality, a tým aj priority riešenia EZ.

Základné obsahové časti IS EZ sú:

- a) Štátny program sanácie environmentálnych záťaží,
- b) Register dokumentov environmentálnych záťaží,
- c) Register environmentálnych záťaží (REZ).

REZ je nosnou súčasťou IS EZ a pozostáva z troch častí. REZ A = pravdepodobné environmentálne záťažé, REZ B = (potvrdené) environmentálne záťažé a REZ C = sanované/rekultivované lokality.

IS EZ je dostupný na internetovej adrese:
<https://envirozataze.enviroportal.sk/>

KDE JE DOSTUPNÝ ŠPS EZ

Štátny program sanácie environmentálnych záťaží 2022 – 2027 je dostupný na internetovej adrese:

<https://www.enviroportal.sk/eia/dokument/346435?uid=deb3cbdf8effeabb8c8a8e51e2b91bc7fa4ca76e>